

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Jany Brothánkové a Mgr. Jana Kašpara v právní věci žalobce: **Ing. J.L.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23.1.2012, čj. MV-8796-2/AS-2012,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí o odložení žádosti o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb. vydanému dne 3.1.2012 Státním oblastním archivem v Praze č.j. SOAA 72-10/2012 ve věci žádosti o informace ze dne 2.9.2011, kterou žádal o zaslání kopie záznamu z projednání ze dne 5.5.2011 a kopie zápisu z místního šetření ze dne 19.5.2011, tak jak byly podkladem pro vydání samotného rozhodnutí č.j. SOAA 4219-10/2011 ze dne 30.5.2011 (spáchání správního deliktu Městskou částí Praha 4 - Úřadem městské části Praha 4). Žalobce požadoval zaslání kopie v elektronické podobě na jeho emailovou adresu.

Žalobce rozhodnutí žalovaného napadá z následujících důvodů:

Žalobce vyslovil nesouhlas s výší správním orgánem požadované úhrady za poskytnutí informací. Uvedl, že dle jeho názoru „úřad nemůže požadovat takto neúměrnou částku (30Kč/stránku), neboť odeslání kopie 2xA4 na email umí v dnešní době snad každá kopírka (kterou je nepochybně daný správní orgán vybaven) a jedná se tedy o zcela triviální úkon. Dále se domnívám, že úřad nemůže účtovat k takto banální záležitosti ani částku 60Kč/hod za kancelářskou práci. Nejedná se o jakékoli rozsáhlé ani mimořádně rozsáhlé vyhledávání informace ve smyslu zákona - dané dokumenty má úřad přímo k dispozici z nedávného řízení a samotné vložení 2 listů A4 do kopírky je záležitostí několika vteřin.

Dále žalobce poukazuje na skutečnost, že úřad před podáním žádosti nezveřejnil jakýkoli sazebník k poskytování informací jak mu ukládá zákon č. 106/1999 Sb, proto se žalobce domnívá, že samotné částky tak ani nejsou samy o sobě věcně přezkoumatelné (nelze konstatovat jejich soulad se sazebníkem ani jejich řádné odůvodnění vzhledem k jednotlivým variantám povolených zákonem - tedy kopie/nosiče/odeslání/mimořádně rozsáhlé vyhledávání). Sazebník k poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb. zveřejnil úřad dodatečně teprve až 29.12.2011 (na základě opakovaného příkazu nadřízeného správního orgánu).

Žalobce je toho názoru, že samo mimořádně rozsáhlé vyhledávání podle zákona č.106/1999 Sb. je výjimečným institutem, který je třeba vždy řádně odůvodnit a nelze ho rozhodně vztahovat na zcela běžnou kancelářskou práci. Požadování neúměrně vysokých částek (30 Kč/stránku + min. 60 Kč/hod za kancelářskou práci) je také obecně v rozporu s principy dobré správy. Úřad by měl volit co nejpružnější formu k naplnění ústavně zaručeného práva občanů na informace a nikoli mu klást zcela zbytečné administrativní překážky.

Přestože zákon stanoví lhůtu 15 dnů pro vyřízení takovéto stížnosti, bylo nadřízeným správním orgánem vydáno rozhodnutí o stížnosti výrazně opožděně - po více než 2 měsících. Navzdory skutečnosti, že i z jeho strany byla konstatována řada pochybení, nebyl požadavek na úhradu zrušen. Přestože měl patrně i nadřízený orgán požadovanou informaci přímo k dispozici, celou věc nepřevzal a informaci ani sám neposkytl. Rozhodnutí o odložení pak bylo vydáno ještě před uplynutím zákonem stanovené lhůty 60 dnů.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že pokud jde o námitku nepřiměřené vysoké částky za náklady na poskytnutí informace ve výši 30,- Kč za vyhotovení digitální reprodukce dvourozměrné předlohy formátu A4, a částky 60,-Kč za hodinu kancelářské práce požadovaná za vyhledání a zpracování informace, její doplnění o průvodní dopis a úkony související s odesláním poskytované informace, žalovaný popřel, že by se jednalo o částky nepřiměřené a uvedl, že úhrada byla stanovena dle ustanovení § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., kterým jsou stanoveny zásady pro stanovení výše této úhrady za poskytnutí informací, a nadále se domnívá, že při stanovení výše úhrady za poskytnutí vyžádaných informací Státní oblastní archiv v Praze nepostupoval nepřiměřeně a v rozporu se zásadami výkonu veřejné správy.

K tvrzení žalobce, který se dovolával toho, že v daném případě se nejednalo o rozsáhlé nebo mimořádně rozsáhlé vyhledávání, žalovaný uvedl, že náhradu za rozsáhlé nebo mimořádně rozsáhlé vyhledávání Státní oblastní archiv v Praze nikdy neuplatňoval a požadoval pouze úhradu za jím skutečně vykonané činnosti, na které zcela objektivně vynaložil náklady věcné i personální. Žalobce ve své argumentaci vychází z jím předpokládaného technického vybavení, které však neodpovídá věcným a organizačním podmínkám výkonu činností Státního oblastního archivu v Praze, navíc zcela opomíjí personální a další náklady spojené se zajištěním a přípravou předání vyžádané informace tak, jak je uvedeno shora (zpracování korespondence, vyhotovení faktury, apod.).

Žalovaný s odkazem na § 14 zákona č. 219/2000 Sb. uvedl, že je povinen plnit funkce státu hospodárně a přístup k informacím by v žádném případě nebyl odepřen (po zaplacení příslušné částky) a jak o tom svědčí i příklady neformální e- mailové korespondence a žalobcem. Státní oblastní archiv v Praze je vázán povinnostmi ke správě jemu svěřeného majetku státu a v kontextu tohoto rovněž povinností postupovat tak, aby nikomu - tedy ani jemu samotnému - nevznikaly zbytečné náklady (k tomu viz vyjádření Státního oblastního archivu v Praze). Žalovaný dále uvedl, že při stanovení výše úhrady Státní oblastní archiv v Praze využil přiměřeně přílohu č. 4 vyhlášky č. 645/2004 Sb., a to s přihlédnutím k tomu, že

úkony, jež jsou nákladově ohodnocovány pro stanovení úhrady za poskytnutí informací, jsou identické s úkony (službami) cenově ohodnocenými uvedenou přílohou, navíc o skutečnosti, že Státní oblastní archiv v Praze pro stanovení výše úhrady za poskytnuté informace přiměřeně využívá vyhlášku č. 645/2004 Sb., žalobce věděl a podle vyjádření Státního oblastního archivu v Praze takové využití v plném rozsahu při jedné jím uplatněné žádosti akceptoval (viz stanovisko Státního oblastního archivu v Praze).

Se skutečností, že Státní oblastní archiv v Praze nezveřejnil sazebník úhrad za poskytování vyžádaných informací, se žalovaný vypořádal v žalobou napadeném rozhodnutí, tak, že ji považuje za zásadní pochybení Státního oblastního archivu v Praze, kterou Státnímu oblastnímu archivu žalovaný uložil ve stanovení lhůtě odstranit, což se stalo.

Městský soud v Praze napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

O žalobě rozhodl rozsudkem bez jednání, neboť obě strany s tímto postupem vyslovily souhlas (§ 51 s.ř.s.).

Podle § 17 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím:

(1) Povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.

(2) Pokud byla v licenční smlouvě sjednána odměna, nelze požadovat úhradu nákladů.

(3) V případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena.

(4) Nesplní-li povinný subjekt vůči žadateli oznamovací povinnost podle odstavce 3, ztrácí nárok na úhradu nákladů.

(5) Poskytnutí informace podle odstavce 3 je podmíněno zaplacením požadované úhrady. Pokud žadatel do 60 dnů ode dne oznámení výše požadované úhrady úhradu nezaplatí, povinný subjekt žádost odloží. Po dobu vyřizování stížnosti proti výši požadované úhrady lhůta podle věty druhé neběží.

Žalobce v rámci první žalobní námitky vyslovil nesouhlas s výší správním orgánem požadované úhrady za poskytnutí informací, s tím, že se jedná o „neúměrnou částku (30Kč/stránku), neboť odeslání kopie 2xA4 na email umí v dnešní době snad každá kopírka (kterou je nepochybně daný správní orgán vybaven) a jedná se tedy o zcela triviální úkon. Dále se domnívám, že úřad nemůže účtovat k takto banální záležitosti ani částku 60Kč/hod za kancelářskou práci.“

Podle § 17 odst. 5 informačního zákona pokud žadatel stanovenou částku do 60 dnů nezaplatí, povinný subjekt žádost odloží. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 3. 2010, čj. 3 Ads 128/2009 - 71, vyslovil, že "usnesení o odložení věci podle § 43 odst. 1 písm. b) správního řádu roku 2004 (respektive rozhodnutí o odvolání proti němu) je rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. a žaloba proti němu je přípustná". Pokud je tedy žádost odložena pro

nezaplacení, může žadatel proti takovému rozhodnutí brojit žalobou ve správním soudnictví. Protože by důvodem odložení bylo nezaplacení, přezkoumá ovšem správní soud věcně také tuto otázku, v rámci které se bude mimo jiné zabývat výší úhrady. Tím bude zajištěna nejen ochrana žadatele, ale povinný subjekt nebude mít prostor k zneužívání oznámení o úhradě k tomu, aby neposkytnul požadované informace.

České republice je právo na informace bezplatné. V některých případech jsou však požadované informace tak rozsáhlé, že by pořízení kopií a jejich zpracování nadměrným způsobem zatěžovalo povinný subjekt - a to jak finančně, tak časově. Informační zákon proto v § 17 odst. 1 stanovil, že povinné subjekty v souvislosti s poskytováním informací jsou oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací. Informační zákon tak stanovuje horní hranici úhrady. To je v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES ze dne 17. listopadu 2003, o opakovaném použití informací veřejného sektoru. Ta v důvodech pro vydání uvádí, že "při vybírání poplatků by celkový příjem neměl přesahovat celkové náklady na shromažďování, vytváření, reprodukci a šíření dokumentů, případně se započítáním přiměřeného zisku s příslušným ohledem na požadavky samofinancování dotyčného subjektu veřejného sektoru. Vytváření zahrnuje vypracování a sestavování, rozšiřování může rovněž zahrnovat uživatelskou podporu. Náhrady nákladů, včetně přiměřeného zisku, odpovídající platným účetním zásadám a příslušné metodě stanovení nákladů dotyčného subjektu veřejného sektoru představují horní hranici poplatků, protože je třeba vyloučit nadměrně vysoké ceny. Horní hranice poplatků je stanovena touto směrnicí, aniž je dotčeno právo členských států nebo subjektů veřejného sektoru vybírat nižší nebo vůbec žádné poplatky, a členské státy by měly podporovat subjekty veřejného sektoru, aby dokumenty poskytovaly za poplatky, které nepřesahují mezní náklady na reprodukci a šíření dokumentů“.

Jak uvedeno, podle § 17 odst. 1 informačního zákona jsou povinné subjekty v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu. Je proto na jejich uvážení, zda budou či nebudou žádat úhradu nákladů. Otázku úhrad za poskytnutí informací je totiž nutné přezkoumat v každém konkrétním případě samostatně a teprve na základě tohoto posouzení stanovit, zda je úhrada nutná či nikoliv. Povinný subjekt může požadovat zaplacení celé částky, pouze její části nebo úhradu požadovat nebude. Také tím se odlišuje úhrada nákladů od placení správních poplatků. Pokud je totiž stanovena povinnost za určitý úkon zaplatit poplatek, může od něj správní orgán upustit jen z důvodů stanovených v právním předpise. Nemůže sám rozhodovat, jestli poplatek bude po subjektu požadovat či nikoli. Proto i z těchto závěrů lze odvodit, že úhrada za poskytování informací má odlišný charakter než placení správních poplatků.

Povinný subjekt tedy sám zhodnotí, zda bude náhradu nákladů po žadateli požadovat. Pokud ano, oznámí žadateli výši úhrady podle § 17 odst. 3 informačního zákona. Sdělení o požadované úhradě není rozhodnutím podle § 65 s. ř. s., protože se jím nezakládá, neruší, nemění ani autoritativně nedeklaruje právo nebo povinnost. Jde o "sdělení úřadu straně“, které není exekvovatelné. Žadatel má právo se rozhodnout, zda úhradu zaplatí, platba je však současně zákonnou podmínkou poskytnutí informace.

Po posouzení konkrétních okolností případu soud dospěl k závěru, že poplatek za náklady na poskytnutí informace ve výši 30,- Kč za vyhotovení digitální reprodukce dvoustranné předlohy formátu A4, a částky 60,-Kč za hodinu kancelářské práce požadovaná

za vyhledání a zpracování informace, její doplnění o průvodní dopis a úkony související s odesláním poskytované informace, to znamená poplatek za náklady v celkové výši 120,-Kč není částkou nepřiměřenou, která by byla stanovena v rozporu se zásadami tvorby sazeb uvedenými směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES ze dne 17. listopadu 2003..

Ze správního spisu vyplývá, že se nejednalo o jakékoli rozsáhlé ani mimořádně rozsáhlé vyhledávání informace, a prvostupňový správní orgán to ani netvrdil; požadovaná částka byla v souladu s ust. 17 odst. 3 zákona o poskytování informací žalobci sdělena, a to oznámením ze dne 15.9.2011, čj. SOAA 6254-10/2011, s odkazem na příslušný právní předpis podle, kterého je výše úhrady účtována. Oznámení bylo spolu s fakturou na uvedenou částku zasláno žalobci. Pokud jde o přezkum výše požadované částky částka úhrady byla stanovena v souladu se Sazebníkem úhrad za poskytování informací ze dne 28.11.2011, který v čl. I. bodu 2 písm. b) stanoví úhradu za zhotovení digitální reprodukce dvourozměrné předlohy v částce 30 Kč za 1 list reprodukce, a v čl. I. bodu 3 písm. a) za každou i započatou hodinu kancelářské práce 60 Kč.

Podle § 17 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., kterým jsou stanoveny zásady pro stanovení výše této úhrady za poskytnutí informací, je Státní oblastní archiv v Praze oprávněn tuto úhradu stanovit ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Při stanovení výše úhrady Státní oblastní archiv v Praze byl oprávněn přiměřeně využít přílohu č. 4 vyhlášky č. 645/2004 Sb., a to s přihlédnutím k tomu, že nákladově ohodnocované úkony uvedené ve vyhlášce jsou ohodnoceny shodně s úkony (službami) cenově ohodnocenými uvedenou přílohou, a tedy Státní oblastní archiv byl oprávněn v souladu se výše uvedenými zásadami směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/98/ES ze dne 17. listopadu 2003 i přihlédnout k legislativním podmínkám stanovení této ceny a všeobecném konsensu na její akceptaci a uplatnění v rámci právního předpisu.

Ze sdělení Státního oblastního archivu v Praze ze dne 2.5.2012 adresovaného žalovanému, vyplývá, že dle zavedené praxe Státní oblastní archiv v Praze používal jeden ceník pro všechny příležitosti (dle přílohy č. 4 k vyhlášce č. 645/2004 Sb., ve znění vyhlášky 192/2009 Sb.) a to i pro postup dle zákona č. 106/1999 Sb. Na základě pokynu nadřízeného správního orgánu vydal dne 28.11.2011 Státní oblastní archiv v Praze nový ceník (zvaný sazebník úhrad, v němž jsou hodnoty úkonů shodné s identické, jelikož archiv postupuje identickým způsobem, proto i ceny práce a materiálu jsou shodné. Z vyjádření Státního oblastního archivu v Praze rovněž vyplývá, že ceny uvedené v příloze č. 4 k vyhlášce č. 645/2004 Sb., ve znění vyhlášky 192/2009 Sb., žalobce při jedné z jím uplatněných žádostí akceptoval. Citovaná vyhláška se však na základě zmocnění § 40 odst.4 zákona 192/2009 Sb., o archivnictví, týkala cen služeb a reprodukčních poplatků platných ve veřejných archivech pokud předmětem těchto služeb je archiválie, což není případ informace požadované žalobcem v žádosti ze dne 2.9.2011. Nicméně pokud nedospěl Státní oblastní archiv v Praze při tvorbě nového ceníku (sazebníku úhrad) k odlišnému hodnotovému vyjádření jednotlivých sazeb za úkony ve srovnání s předlohou (přílohou č. 4 k vyhlášce č. 645/2004 Sb., ve znění vyhlášky 192/2009 Sb.) soud neshledává vyšší stanovených sazeb pokud jde o cenu nákladů po žalobci požadovanou (celkem 120,-Kč) nijak nepřiměřenou. Žalobce nadto v rámci této námitky ani neuvádí, jakou výši by považoval za přiměřenou.

Pokud jde o námitku poukazující na skutečnost, že v době podání, resp. před podáním žádosti o poskytnutí informace nebyl Sazebník v souladu se zákonem č. 106/1999 Sb., zveřejněn, soud konstatuje, že tato skutečnost je pochybením správního orgánu, neboť dle § 5

odst. 1 písm. f) tohoto zákona povinný subjekt musí pro informování veřejnosti ve svém sídle a svých úřadovnách zveřejnit na místě, které je všeobecně přístupné, sazebník úhrad za poskytování informací. V tomto nyní projednávaném případě soud dospěl k závěru, že toto procesní pochybení nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí, neboť výše požadované úhrady byla žalobci oznámena, včetně jednotlivých položek, s odkazem na předpis, v jehož příloze je výše sazby uvedena, a vzhledem k tomu, že výše sazby po zveřejnění nového ceníku (sazebníku úhrad) dne 28.11.2011 zůstala stejná, nedošlo dle názoru soudu k zásahu do hmotných subjektivních práv žalobce. Ve vyjádření žalovaný poukázal na skutečnost, že žalobce věděl (a to podle vyjádření Státního oblastního archivu v Praze) že pro stanovení výše sazeb je používána příloha č. 4 k vyhlášce č. 645/2004 Sb., a takové využití při jedné jím uplatněné žádosti akceptoval, žalobce po doručení vyjádření žalovaného tvrzení Státního oblastního archivu rovněž nepopřel.

Námítku týkající se nevyřizování podání žalobce ve lhůtě nemůže soud v řízení o tomto typu žaloby (tj. žaloby podané dle § 65 s.ř.s.) řešit, neboť právní řád poskytuje žalobci jiné prostředky na ochranu proti nečinnosti správního orgánu.

Na základě uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce, jenž v řízení nebyl úspěšný, nemá na náhradu nákladů řízení právo. To by náleželo úspěšnému žalovanému, soud však z obsahu spisu nezjistil, že by jí náklady řízení nad rámec běžných výdajů vznikly, ostatně žalovaný žádné své náklady ani neuplatňoval.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 19. listopadu 2013

JUDr. Ing. Viera Horčicová, v.r.
předsedkyně senátu